

吴雨初 著 Wu Yuchu

藏北十二年

Twelve Years

in

Northern Tibet

1976

1988

ཉམས་ལེན་གྱི་ལོ་འདྲིམ་སྒྲིག་པུ་ཁག་གི་ཞུས་པུ་ཁག་གི་ཞུས་པུ་ཁག་

北京出版集团公司·北京十月文艺出版社

ཉམས་ལེན་གྱི་ལོ་འདྲིམ་སྒྲིག་པུ་ཁག་གི་ཞུས་པུ་ཁག་གི་ཞུས་པུ་ཁག་

1976
/
1988

藏
北
十
二
年

吴南初
著

图书在版编目 (CIP) 数据

藏北十二年 / 吴雨初著. — 北京 : 北京十月文艺出版社, 2015. 6

ISBN 978 - 7 - 5302 - 1497 - 8

I. ①藏… II. ①吴… III. ①纪实文学—作品集—中国—当代 IV. ①I25

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2015) 第 087024 号

藏北十二年

ZANGBEI SHI'ER NIAN

吴雨初 著

*

北京出版集团公司 出版
北京十月文艺出版社
(北京北三环中路 6 号)

邮政编码: 100120

网 址 : [www . bph . com . cn](http://www.bph.com.cn)
新经典发行有限公司发行
新华书店经销
北京利丰雅高长城印刷有限公司印刷

*

870毫米x1015毫米 16开本 14.625印张 75千字

2015年6月第1版 2015年8月第2次印刷

ISBN 978 - 7 - 5302 - 1497 - 8

定价: 49.80 元

质量监督电话: 010 - 58572393

目 录 Contents

3	/	这是我的藏语文教材
This is My Tibetan Textbook
འདི་ནི་ངའི་བོད་ཡིག་གི་བསྐབ་གཞི་ཡིན།
5	/	接待热地
Hosting Redi
རག་ཐེས་ལ་ཕྱེ་ལེན་བྱས་པ།
7	/	去麦地卡
To Maidika
མི་ཉི་ཁ་ལ་བསྐྱོད་པ།
9	/	粉碎“四人帮”
The Downfall of the “Gang of Four”
མི་བཞི་ཤོག་ཁག་ཅེ་མེད་དུ་བཏང་བ།
11	/	第一位县委书记
The First County Party Secretary
ཐང་ས་དང་པོར་འཕྲད་པའི་རྫོང་ཡུན་གྱི་གུ་ཅི།
13	/	开会记录
Meeting Notes
ཚོགས་འདུའི་ཐེན་ཐོ།
15	/	风雪阿伊拉
Ayila in Snow Storm
ཁ་བ་དུ་ཡུག་འཛུབ་པའི་ཨ་ཡེར་ལ།

- 17 / 理发
Haircut
སྒྲ་བཞུར་བ།
- 19 / 家访央金
Visiting Yangjin
དབུངས་ཅན་ཁྱིམ་དུ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་པ།
- 23 / 家访牧主
Visiting an Owner-class Nomad Household
འབྲོག་བདག་གི་ཁྱིམ་ལ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་པ།
- 27 / 热牛粪
Hot Yak Dung
ལྗེ་བ་ཚད།
- 29 / 打架
A Fight
རྒྱག་རེས་གྲར་བ།
- 33 / 做酸奶
Making Yogurt
ཞོ་བསྟལ་བ།
- 35 / 到拉萨开会
A Conference in Lhasa
ལྷ་སར་ཆོག་ས་འདུར་བསྟེན་པ།
- 39 / 奶房老头
The Old Man in the Milk Room
འོ་ལང་གི་ཆུན་པོ།
- 41 / 一盘虫草
A Plate of Caterpillar fungus
དབུར་རྩ་དགུན་འབུ་ཤེར་མ་གང་།
- 43 / 批林批孔
Criticizing Lin and Kong
ལིང་དགག་ཁུང་དགག་

- 45 / 毛主席语录
Quotations from Chairman Mao
མཐོག་ཀླུ་ཞིའི་གསུང་བརྒྱུས།
- 47 / 被批斗的喇嘛
A Lama in a Struggle Session
འཐབ་འཛིང་གཏོང་སའི་ལྷ་མ།
- 49 / 在毛主席纪念堂
At the Chairman Mao Memorial Hall
མཐོག་ཀླུ་ཞིའི་དྲན་གསེལ་རྒྱུ།
- 51 / 坏脾气书记
The Party Secretary with a Bad Temper
གཤེས་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཅི།
- 53 / 买马
Buying a Horse
རྩ་ཉོ་བ།
- 55 / 牦牛绒眼罩
Yak Fur Eye Masks
ཅིང་པའི་མིག་ར།
- 57 / 麦地江搭车
Hitchhiking at Maidijiang
མྱེ་ཏི་གཙང་འབྲུམ་རྒྱང་ས་འཁོར་འཆལ་བ།
- 59 / 江津白酒
Jiangjin Spirit
ཅང་ཅིང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཨ་རག་དཀར་པོ།
- 61 / 爱枪的人
A Gun Enthusiast
མེ་མདའ་ལ་དགའ་བའི་མི།
- 63 / 县机构
The County Government
རྫོང་གི་སྒྲིག་གཞི།

- 65 / 语言学习误导
Misleading Advice on Language Learning
སྐད་ཡིག་སློང་རྒྱུ་བར་ཆད།
- 67 / 拆羊
Cutting Lamb
ལུག་གི་ཤ་ཁོག་སེལ་བ།
- 69 / 脱水蔬菜
Dried Vegetables
སྡོ་ཚལ་སྐམ་པ།
- 71 / 误为小偷
Being Mistaken for a Thief
ཁྱེ་མ་དང་ནོར་བ།
- 73 / 搬家
Relocation
སྡོད་གནས་སྒྲོ་བ།
- 75 / 十八军
The Eighteenth Army Corps of the People's Liberation Army
དམག་ཁྲེ་བཙོ་བརྒྱད་པ།
- 77 / 柴油发电房
The Diesel Power Station
ཁྲིའི་ལྷུ་སྒྲིག་འདྲན་ཁང་།
- 79 / 哑巴牧人
A Speech-impaired Nomad
འཕྲིག་པ་སྐྱུག་པ་ཞིག་།
- 81 / 鹰笛姑娘
The Girl with an Eagle Flute
ནོད་གཤིག་འཕེད་སྒྲིང་གཏོང་མཁན་གྱི་བུ་མོ།
- 83 / 多杰女儿
Duojie, the Daughter
རྫོ་རྩེ་ལགས་གྱི་བུ་མོ།

- 85 / 初识次仁拉达
Meeting Ciren Lada
ཚེ་རིང་ལྷ་དར་ཐོག་མར་ངོ་ཤེས་པའི་དུས།
- 87 / 青藏公路司机
Drivers on the Qinghai-Tibet Highway
མཚོ་བོད་གཞུང་ལམ་གྱི་ཁལ་པ།
- 89 / 第一次看见树
Seeing Trees for the First Time
ཐོངས་དང་ཕོར་ལྷང་མ་མཐོང་བ།
- 91 / 势利眼管理员
A Snobbish Manager
ལྷ་བ་མཐོ་བའི་དོ་དམ་པ།
- 95 / 色林湖畔老阿妈
The Grandma by the Serling Lake
སེར་གླིང་མཚོ་འགའ་གྱི་ཨ་མ་རྒན་མོ།
- 97 / 尼玛的汽车
Nima's Truck
ཉི་མའི་མོ་ཤ་
- 99 / 朝佛姑娘
Girls on a Pilgrimage
གནས་མངལ་བུ་མོ།
- 101 / 失眠
Insomnia
གཉིད་མི་ཁུག་པ།
- 103 / 打猎
Hunting
རི་དྲུག་སར་སྐྱོད་པ།
- 105 / 《开往北京的列车》
A Train to Beijing
《འ་ཅིང་ལ་བསྐྱོད་མཁན་གྱི་མེ་འཁོར།》

- 107 / 《西藏最后的驮队》
The Last Caravan in Tibet
《བོད་ཀྱི་མཐའ་མཆུག་གི་ལམ་མའི་རུ་ལག》
- 109 / 加央的阿妈
Jiayang's Mother
འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཨ་མ་ལགས།
- 111 / 朋友李泉昌
My Friend Li Quanchang
ངའི་གྲོགས་པོ་ལི་ཇོན་ལྷང་།
- 113 / 孤独牧女
A Lonely Nomad Girl
འབྲོག་མོ་ཁེར་རྒྱང་ཞིག
- 115 / 翻车
A Rollover Accident
མོ་ཏ་པ་ར་བརྒྱབ་པ།
- 117 / 过年
New Year Celebration
ལོ་གསར་ག་རྟོང་བ།
- 119 / 时尚青年
A Fashionable Guy
དར་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་གཞིན་པ་ཞིག
- 121 / 长头发的扎西达娃
Long-haired Zhaxi Dawa
སྐ་རིང་བའི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་བ།
- 123 / 赛马会来客
Guests at the Horse Racing Festival
རྟ་རྒྱུགས་དུས་ཆེན།
- 125 / “捡马粪的”
Horse Dung-picking Racer
རྟ་ལུང་སྒྲུག་མཁན།

- 127 / 神奇的藏历
The Amazing Tibetan Almanac
ཡམ་ཚན་ཅན་གྱི་ལོ་ཐོ།
- 129 / 藏北收藏家
A Northern Tibetan Collector
བྱང་ཐང་གི་རིག་དངོས་ཉར་ཚགས་མཁའ་པ།
- 131 / 嘎尔措乡白玛书记
Party Secretary Baima of Gaercuo Township
དཀར་མཚོ་ཤར་གི་བྱུ་ཅི་པ་དམ་ལགས།
- 133 / 加林山岩画
The Cave Paintings in the Jialin Valley
རི་བོ་རྒྱུ་མྱིང་གི་བྲག་བརྐོས་རི་མོ།
- 135 / 格萨尔说唱艺人玉梅
The Gesar Singer Yumei
གེ་སར་སྤང་མཁན་གཡུ་སྤན་ལགས།
- 137 / 巫医阿达
The Shaman Doctor Ada
ཕྱགས་པ་ཨ་དར།
- 139 / 误传
A Rumor
དྲུག་གཏམ།
- 141 / 藏北有没有文化
Does Northern Tibet Have a Culture?
བྱང་ཐང་ལ་རིག་གནས་ཡོད་དམ་ཟེད།
- 143 / 云登吃药
Yundeng Taking Medicine
ཡོན་ཏན་ལགས་ཀྱིས་སྤན་བཟའ་བ།
- 145 / 老热巴
The Old Reba Artist
རལ་པ་རྒན་པོ།

- 147 / 糊涂支书
The Confused Party Secretary
ཐུ་ཅི་ཐ་ཅི་ཐ་ཅི།
- 149 / 食物中毒
Food Poisoning
ཟས་དུག་ཐོག་པ།
- 151 / 救灾
Post-disaster Emergency Response
གཤམ་སྐྱབ།
- 153 / 报告文学
Reportage
སྟན་ཞུའི་ཚུ་ཡིག།
- 155 / 宣传干部
An Official in the Propaganda Department
དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་བྱེད་པ།
- 157 / 来世
Reincarnation
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ།
- 159 / 雄辩者
A Great Debater
ཚད་སྒོང་པ་ངར་པོ།
- 161 / 迎接十世班禅
Welcoming the Tenth Panchen Lama
ཀུན་གཟིགས་པ་ཏ་ཆེན་སྐྱེད་བརྩེན་པ་ལེབས་བསུ་ཞུ་བ།
- 163 / 骑摩托的活佛
The Living Buddha on a Motorcycle
སྐྱུག་སྐྱུག་ཞོན་མཁན་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐྱུ།
- 165 / 同事的塑像
A Statue of My Colleague
ལས་རྒྱལ་གྱི་འདྲ་སྐྱུ།

- 167 / 当惹雍错
Lake Dangre
དང་ར་གཡུ་མཚོ།
- 169 / 玉本寺
Yuben Monastery
གཡུ་བུན་དགོན།
- 171 / 吃鱼
Eating Fish
ཉ་ག་བཟའ་བ།
- 173 / “牧民粥”
Nomad's Porridge
འབྲོག་པའི་ཚག་ཤིའི་སྤྱག་པ།
- 175 / 鸟岛
The Bird Island
བྱུ་ཁྱིའ་ཕུན།
- 177 / 靠山
Holy Mountain
རྒྱ་ཉེན་གྱི་རི།
- 179 / 《这里的黎明静悄悄》
The Dawns Here Are Quiet
《ཡུལ་འདིའི་མོ་རེངས་ཁུ་སེམ་སེམ།》
- 181 / 除夕菜谱
New Year's Eve Dinner Menu
ཨ་གསར་གྱི་གནམ་གང་ཉིན་མོའི་ཚལ་དེབ།
- 183 / 色尼河
The Seni River
གསེར་སྤེ་རྩུ་བ།
- 185 / 画家采风
An Artist's Fieldwork
རི་མོ་མཁན་གྱི་རྒྱ་ཆ་འཚལ་བསྟུ།

- 187 / “黑骨头”
A Black Bone
རུས་པ་ནག་པོ།
- 189 / 天葬师的女儿
The Daughter of a Rogyapa (Body-breaker)
རྟགས་ལྗན་གྱི་བུ་མོ།
- 191 / 牛粪
Yak Dung
ཕྱེ་བ།
- 193 / 阿伊
Ayi
ཨ་ཡི་ལགས།
- 195 / 抢福
Fighting for Karma
བསོད་ནམས་འཕྲུག་པ།
- 197 / 海拔
Altitude
རྒྱ་མཚོའི་ངོ་སྟོང་མཐོ་ཚད།
- 199 / 交谊舞
Social Dance
མཛའ་གྲགས་ཞབས་ཤོ།
- 201 / 锅庄
Circle Dance
སྐར་ཤོ།
- 203 / 管理员
The Office Administrator
དོ་དམ་པ།
- 205 / 在北京
In Beijing
པེ་ཅིང་དུ།

- 207 / 土敦的民歌
Folksongs of Tudun
ཏུ་རུན་གྱི་དམངས་གཞས།
- 209 / 最精彩的民歌
A Great Folk Song
ཡིད་དབང་འཕྲིན་མོས་གྱི་དམངས་གཞས།
- 211 / 恩畜
Mercy Release
སྐྱབས་ཀྱི་ཐུག་ཅན།
- 213 / 达木天葬台
Damu Sky Burial Site
ཏཱ་མུ་རྒྱུ་ཁྲོད།
- 215 / 天葬台和烈士墓
Sky Burial Site and Graveyard for Revolutionary Heroes
རྒྱུ་ཁྲོད་དང་དཔའ་བོའི་རྒྱུ་མ།
- 217 / 遥望桑登康桑雪山
Looking out to Mt. Sangdengkangsang
བསམ་གཏུན་གངས་བཟང་ལ་རྒྱུང་བལྟ་བྱེད་པ།

1976

1988

藏北十二年

吴雨初 著

北京出版集团公司·北京十月文艺出版社

This is My Tibetan Textbook

I am almost a Tibetan: during my life, I have worked in Tibet for twenty years in total. To my regret, I have not mastered the Tibetan language, but in contrast, there are many Tibetans who have learned Chinese very well. I am sixty years old this year, and I am picking up Tibetan again. My way of learning Tibetan is to write vignettes about my life experiences in Northern Tibet during the seventies and eighties and then let my daughter Yanggama translate them into Tibetan. These translated vignettes have become my Tibetan textbook materials, which have helped reacquaint me with the Tibetan language. Mr. Ying Fang gave me great encouragement and kindly agreed to illustrate my stories—he is not only a professor with a side interest in Tibetan and Chinese culture but also an amateur artist. His daughter Ruiqiu Tsering Tso, who has a deep interest in Tibetan culture, translated the stories into English.

Thus this book embodies the creative energy of two families, two ethnic groups, and two generations.

འདི་ནི་ངའི་ཚད་ཡིག་གི་བསྐབ་གཞི་ཡིན།

ང་རང་བོད་ལ་ཡོང་བའི་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལས་ཀ་བྱས་ནས་བསྐད་ཚུང་བས་བོད་སྐད་ལས་བྱེད་ཀྱན་གས་ཞིག་ཏུ་ཆེས་ཆོག་ཁོན་ཀྱང་། དེའི་རིང་ངས་བོད་ཡིག་སྒྲིབ་སྒྲིང་ཡག་པོ་བྱས་མ་ཐུབ་པ་དེ་ནི་ངའི་ངོས་ནས་བརྗོད་ན་སློའྀུང་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། བན་ཚུན་བསྐར་བ་ཞིག་བྱས་ན། བོད་རིགས་སྒྲིམ་ཐུན་མང་པོས་ཀྱི་ཡིག་སྒྲིབ་སྒྲིང་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་ས་འབྲས་ཀྱང་ལེགས་པོ་ཐོབ་འདུག་མ་གཞི་ང་རང་ད་ལོ་ལོ་60པའི་བས་ཀྱང་ལུ་མཐུད་བོད་ཡིག་སྒྲིབ་སྒྲིང་བྱ་རྒྱུའི་མཇུག་ལྷན་སྟེན་ནས་ཐབས་ལམ་གྱི་མཛད་བསམ་འདི་འདྲ་ཞིག་འཁོར་བྱུང་། དེ་ཡང་ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་ནས་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་ལ་ངའི་ལས་ཀ་དང་འཆོ་བར་དངོས་སུ་འཕྲད་ཚུང་བའི་སྐར་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ན་མས་སྒྲུང་ག་ཉམ་ཐུང་དུའི་ནམ་པར་བཀོད་དེ་ངའི་བྱ་མོག་ཡང་དཀར་མས་བོད་ཡིག་ཏུ་བཤུར་བྱས་ཆེས་ངའི་བོད་ཡིག་གི་བསྐབ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིང་བྱས་ན་སློལ་ལེས་བདེ་བ་ཡོང་གི་རེད་སྟེ་ལ། ངའི་སྒྲུང་ག་ཉམ་ཐུང་དུ་འདི་ཤོགས་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཉན་འདོད་དང་ལྟ་འདོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྒྲུང་དེ་བ་ཞིག་འདོན་རྒྱུའི་རེ་འདུན་བྱེད་ཀྱི་འདུག ལྷག་པར་དུ་དགོ་ཀྱན་ཆེན་མོ་བ་དབྱིན་མུང་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་སྐུལ་ལྷག་ཆེན་མོ་གནང་བ་དང་དགའ་ཆོར་ངང་ནས་སྒྲུང་བྱེད་དེར་པར་རིས་སྒྲིག་སྒྲུར་བྱ་རྒྱུ་འཇགས།

ཁོང་རྒྱན་དུ་རི་མོ་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེན་པོ་འདུག

ད་དུང་ཁོང་གི་བུ་མོ་རུས་ལྷག་ཆེ་མིང་མཆོ་ཡང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེན་པོ་འདུག་པས་ཁོང་གིས་སྒྲུང་བྱེད་དེ་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྐར་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་སྟགས་གནང་བྱུང་། དེར་བརྟེན། སྒྲུང་དེ་བ་འདི་མི་ཚང་གཉིས་དང་། མི་རིགས་གཉིས། མི་རབས་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་གསར་ཆོས་བྱེད་པའི་བརྒྱུ་ཆོས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན།

这是我的藏语文教材

我算是一位老西藏了，累计在西藏工作了二十年。很惭愧的是，藏语文一直没有学好。相比之下，那么多藏族同胞的汉语文学得那么好。我今年六十岁，再次学习藏语文。我想了一个学习方法，就是把我20世纪70年代至80年代在藏北的真实经历，写成小故事，请我女儿央嘎玛翻译成藏文，我再以此为学习藏语文的教材，用这样的办法来增强记忆。这些小故事得到很多友人的欣赏，希望能结集成书。英方先生给了我极大鼓励，并欣然答应为这些小故事配图，他是一位业余美术爱好者，同时也是一位喜爱汉藏文化的教授，还请他女儿瑞秋次仁措（藏文化爱好者）将此翻译成英文。于是，这本书成为我们两个家庭、两个民族、两代人的共同创作。